

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **J. A.**, zastoupený JUDr. Vladimírem Špačkem, advokátem, sídlem Tyršova 64, Náchod, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, sídlem Křížová 25, Praha 5, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 8. 2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 1. 6. 2023, č. j. 29 Ad 16/2022-58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí ze dne 3. 5. 2022, č. j. X, kterým byla zamítnuta žalobcova žádost o přiznání invalidního důchodu. Ve smyslu § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, nebyl u žalobce zjištěn pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 % (dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Náchod ze dne 3. 5. 2022 činil pokles 30 %). V řízení o námitkách žalovaná vycházela z posudku posudkové lékařky České správy sociálního zabezpečení ze dne 9. 8. 2022, dle kterého představují rozhodující příčinu žalobcova dlouhodobě nepříznivého stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti vertebrogenní obtíže, především krční páteře, charakteru multiradikulárního cervikobrachiálního syndromu při degenerativních změnách prokázaných magnetickou resonancí, s omezenou hybností krční páteře, paresteziemi a slabostí levostranných končetin, avšak bez závažnějšího neurologického postižení. Dle posudku toto zdravotní postižení spadá do kategorie dle kapitoly XIII, odd. E, položky 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Stanovená míra poklesu pracovní schopnosti 20 % byla podle § 3 odst. 1 vyhlášky (vzhledem k dalším zdravotním postižením) navýšena o 10 % na celkových 30 %. Žalovaná proto ve shodě s předchozím rozhodnutím uzavřela, že žalobce není invalidní.

[2] Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Hradci Králové zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Krajský soud si za účelem posouzení zdravotního stavu vyžádal vypracování posudku posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové (dále jen „posudková komise MPSV“), která v posudku ze dne 23. 1. 2023 dospěla ke shodným závěrům jako posudkoví lékaři, že u žalobce došlo k poklesu pracovní schopnosti o 30 %, a tedy žalobce není invalidní. Krajský soud zdůraznil, že rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení míry poklesu pracovní schopnosti, přičemž se jedná o otázku medicínskou, o které si soud nemůže sám učinit vlastní úsudek. K posudku vypracovanému posudkovou komisí MPSV krajský soud uvedl, že jeho závěry byly náležitě odůvodněny, posudková komise zasedala ve správném složení, a to za účasti odborné lékařky z oboru neurologie, a žalobcův zdravotní stav byl hodnocen na základě lékařských nálezů i na základě vlastního přešetření při jednání posudkové komise. Krajský soud současně nevyhověl žalobcově návrhu na doplnění dokazování o znalecký posudek týkající se jeho zdravotního stavu, a to s ohledem na jeho nadbytečnost.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Neztotožnil se se závěry krajského soudu a namítal také nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Dle stěžovatele krajský soud pouze převzal argumentaci žalované, ačkoli podkladem pro objektivní posouzení jeho zdravotního stavu může být pouze vyšetření nezávislým znalcem. Dosavadní vyšetření nebyla dle stěžovatele dostatečná, neboť nebyla provedena diagnostickým postupem odpovídajícím nejvyššímu dosaženému vědeckému poznání. Nadto lékařka posudkové komise MPSV v rámci vyšetření nečekaně udeřila stěžovatele do hlavy a tázala se, zda se lekl, načež postup zopakovala a dotazovala se na bolest. Stěžovatel, šokován z tohoto postupu, odpověděl, že nikoli, neboť bolest necítil, nicméně v té době byl pod vlivem léků proti bolesti, které užil, aby mohl absolvovat cestu z bydliště do Hradce Králové. Taková skutečnost dle stěžovatele mohla mít významný vliv na závěry vyšetření a vlastní odborné poznatky posudkové komise MPSV, nebyla však vůbec zohledněna. I proto bylo z pohledu stěžovatele třeba zadat vypracování znaleckého posudku. Stěžovatel v souvislosti s posudkem zpracovaným posudkovou komisí MPSV dále namítl, že ani řádné složení této komise není bez dalšího zárukou správnosti závěrů. Stěžovatel posudkové komisi MPSV rovněž vytýkal, že sice vycházela ze shodných podkladů jako žalovaná a dále z vlastních odborných poznatků, nicméně v posudkovém hodnocení blíže nekonkretizovala, o jaké vlastní poznatky se jednalo.

[4] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se závěry krajského soudu, včetně závěru o nevyhovění návrhu stěžovatele na doplnění dokazování o znalecký posudek.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

pokračování

[6] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a uplatní se na všechny věci, ve kterých před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Kasační stížnost je proto přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23, nebo usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31).

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu. V souladu s konstantní judikaturou však dospěl k závěru, že z odůvodnění rozsudku je patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech, jakým způsobem postupoval při jejich hodnocení a proč pokládá stěžovatelovy námitky za nesprávné (např. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně a jakým způsobem by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která Nejvyššímu správnímu soudu znemožňuje napadené rozhodnutí věcně přezkoumat (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).

[8] Krajský soud si v souladu s § 4 zákona č. 582/1992 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, vyžádal za účelem posouzení stěžovatelova zdravotního stavu vypracování posudku posudkovou komisí MPSV. Stran hodnocení posudku jako stěžejního důkazu v řízení pak krajský soud postupoval zcela v intencích judikatury Nejvyššího správního soudu, která v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů ukládá soudům hodnotit tyto posudky jako jakýkoli jiný důkaz a zabývat se jejich celistvostí, úplností a přesvědčivostí (např. rozsudky ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012-24, body 24 až 26, ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20, body 12 a 13, nebo ze dne 22. 10. 2021, č. j. 5 Ads 112/2019-39, body 17 a 18). Stěžovatel v řízení nezpochybňoval správnost klinické diagnózy a posudková komise MPSV se vyjádřila k důvodům, pro které nelze jeho zdravotní postižení hodnotit jako invaliditu [s ohledem na neprokázání závažnějšího neurologického postižení, dlouhodobého, trvalého a závažného kořenového dráždění (obrný – parézy, svalové atrofie, postižení míchy nebo svěračů)]. Vlastní posudkové závěry komise jsou jasně a dostatečně popsány na str. 2 a 3 posudku, včetně popisu závěrů plynoucích z vlastního vyšetření.

[9] K námitce, že dosavadní vyšetření nebyla provedena diagnostickým postupem odpovídajícím nejvyššímu dosaženému vědeckému poznání, Nejvyšší správní soud uvádí, že se jedná o nekonkrétní a ničím nedoložené tvrzení stěžovatele. Řadu z lékařských zpráv použitých pro účely vypracování posudku posudkovou komisí MPSV navíc předkládal sám stěžovatel. Má-li být toto tvrzení ve spojení s polemikou, zda je řádné složení posudkové komise MPSV zárukou správnosti závěrů posudku, snahou o odůvodnění stěžovatelova požadavku na vypracování znaleckého posudku, je na místě odkázat na

závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 4 Ads 50/2012-22, který se zabýval specifickým postavením posudkových komisí, včetně situací, za kterých soud může přistoupit k vyžádání doplňujícího posudku, posudku jiné posudkové komise či znalecký posudek. Na uvedený rozsudek navazuje i pozdější judikatura, od níž Nejvyšší správní soud neshledal důvod se odchýlit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2020, č. j. 8 Ads 90/2020-44, bod 41, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 3 Ads 225/2022-33, bod 16). Krajský soud v souladu s touto judikaturou postupoval a nepochybil tím, že si vypracování znaleckého posudku za situace, kdy v dosavadním posouzení stěžovatelova zdravotního stavu neshledal žádné zásadní rozpory ani nedostatky, nevyžádal.

[10] Na uvedeném nic nemění ani stěžovatelovo tvrzení o ovlivnění léky proti bolesti v průběhu vyšetření lékařkou posudkové komise MPSV. Krajský soud správně upozornil, že ze stěžovatelových námitek je zřejmé, že poukazuje na subjektivní vnímání, z hlediska posudkového zhodnocení zdravotního stavu jsou však klíčové objektivní nálezy. Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje již na rozsudek ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Ads 81/2009-46, v němž Nejvyšší správní soud zdůraznil, že pro určení míry poklesu pracovní schopnosti nejsou podstatné subjektivní pocity či stesky, ale objektivní posouzení zdravotního stavu. Z obsahu posudku je navíc zřejmé, že stěžovatel byl při vyšetření dotazován na užívané léky, měl tedy možnost o nich komisi informovat.

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021-28). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 2 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. dubna 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu